

19.1.2006 Transformace nemocnic byla jedním z témat diskusního pořadu Studio Stop, odvysílaného 19. ledna na stanici Český rozhlas 6, ve kterém na otázky odpovídal i jihočeský hejtman Jan Zahradník. Tuto část uvádíme v přepisu.

Pojďme nyní k aktuální záležitosti, která již týdny hýbe politickou scénou a zaměříme se na problémy zdravotnictví. Pane hejtmane, váš kraj odložil převod nemocnic na akciové společnosti, co vás k tomu přimělo?

Jan Zahradník: „My jsme neodložili transformaci nemocnic, my jsme učinili kroky, které byly potřebné k provedení transformace, nebo-li založili jsme akciové společnosti, rozhodli jsme o tom, že do nich vložíme všechny nemocnice, jako takzvané podniky, včetně aktiv, pasiv, včetně závazků, pohledávek i včetně majetku. To jsme správně učinili, dali jsme to rejstříkovému soudu k zápisu, ten konstatoval, že všechno je správně provedeno, ovšem je zde jedna malá okolnost, a tou je paragraf 99a, který Parlament hlasy socialistů a komunistů schválil a který zabraňuje převedení nemocnice na akciovou společnost. Kvůli tomuto paragrafu soudce nezapsal do rejstříku naše nemocnice. Situace je ne naší vinou pozastavená a naše nemocnice fungují nyní v dvojím režimu. Budějovická nemocnice funguje jako akciová společnost druhým rokem a velmi se jí daří, šest nemocnic okresních pokračuje ve svém fungování jako příspěvkové organizace, mají smlouvy, pojišťovny platí tak, jak platí. Čekáme tedy, zda Ústavní soud ten paragraf zruší. Pak by rejstříkovému soudci nemělo nic bránit prostě to zapsat a pak by se naše transformace už skutečně reálně rozběhla.“

To znamená, že celou tu transformaci brzdí nedohoda krajů, vašeho i jiných, s vládou, přesněji řečeno se Sociální demokracií. Myslíte si, že se dá jednat o nemocnicích tady s pražským centrem věcně a nebo jde od začátku do konce o pouhý politický boj, kde najde vlastně o prospěch pacientů?

Jan Zahradník: „Myslím si, že to je politika, která má svůj počátek, má svůj průběh a také snad nějaký závěr, a ten počátek je v tom, že se stát rozhodl, že nemocnice v okresních centrech, u nás je to v Budějovicích, Táboře, Písku, Strakonících, Českém Krumlově, Prachaticích a Hradci, svěří do péče krajům. Rozhodl to zákon, my jsme se nemohli nijak bránit nebo říkat, pozor, nedělejte to. Zákonem nám je dali a my se tedy snažíme je provozovat. Jenomže byly zadlužené, nějakým procesem postupně probíhalo oddlužování i včetně nějakých státních dotací. Nám se je snad daří řídit tak, že už nové dluhy nedělají, ze starými se vyrovnávají a když jsme našli cestu, jak to ještě lépe dělat, tedy formou transformace na obchodní společnosti, tak nám najednou teď stát zase rozhodnutím Parlamentu brání to učinit. A to už si myslím, že stát si to musí rozmyslet, co vlastně chce. Jestli chce, abychom to dělali my nebo nedělali. Čili v tom já vidím tu politiku a dohoda nebo nedohoda, možná se ještě dostaneme k tomu zákonu o neziskových nemocnicích, který se snaží jakoby navenek...“

K tomu se dostaneme úplně vzápětí. Spor o nemocnice mezi vládou a krajskými zastupitelstvy se dá zjednodušit na tvrzení, že vláda chce neziskové nemocnice, kraje je ovšem převádějí na akciové společnosti. A my jsme požádali o odborný názor ekonoma Miroslava Zámečnicka. Odpovídá na otázku, jestli je forma akciových společností pro nemocnice vhodnou právní formou.

Miroslav Zámečnick: „V zásadě právní forma akciové společnosti není pro nemocnice nevhodná, já na tom nevidím nic špatného, z hlediska správy korporací je ta forma přehlednější, jasnější, opírá se o zavedenou právní normu, prostě všichni tomu rozumí a

odpovědnost představenstva dozorčí rady je jasně dobře definovaná, není to nic, co by prostě bylo chybné z ekonomického nebo právního hlediska.“

Sociálně-demokratičtí politici tvrdí, že by bylo možné takhle nemocnice dostat úplně do soukromých rukou, vytunelovat, že to by byl špatný vývoj.

Miroslav Zámečník: „To, že je nějaká firma v právní formě akciové společnosti vůbec nic takového neimplikuje. Samozřejmě to není vůbec žádná garance, že se to nestane, prostě zrovna tak se může vytunelovat nezisková společnost, obecně prospěšná společnost, to s tím vůbec nesouvisí, to souvisí opravdu s úrovní správy té společnosti a já nemám podezření, že by kraje chtěly dělat něco takového. Navíc na tom, že je nemocnice soukromá, není vůbec nic špatného. Například v Portugalsku teď 10 nemocnic, které budou postaveny, to znamená celý přírůstek kapacity v Portugalsku, je na bázi PPP kontraktu a je to privátní firma, která vystupuje jako dodavatel služeb pro jejich národní zdravotní službu, takže já myslím, že ten problém absolutně zbytečně ideologizujeme, místo, abychom se podívali, jak se to dělá jinde, to není ekonomicky fundovaná debata.“

Sociální demokracie spolu s komunisty prosazuje zákon o neziskových nemocnicích, je to v té podobě, že by právě tyto nemocnice měly zaručen faktický monopol na lůžkovou péči.

Miroslav Zámečník: „No to je právě špatně.“

A neodpovídá to ničemu v Evropě?

Miroslav Zámečník: „Podívejte se, chcete-li mít efektivní zdravotnictví, tak se musí vybírat kapacita těch dodavatelů na základě nějakého zohlednění nákladů. Zpravidla nejlepší je dělat to formou výběrových řízení nebo aukcí, kdy se o jednotlivých lotech, to znamená po objemech požadovaných výkonů, vybere zejména u specializované péče dodavatel, který při srovnatelné kvalitě dá nejvýhodnější ekonomickou nabídku, to znamená dá nejpříjemnější cenu.“

Ona, teď Asociace českých a moravských nemocnic připouští neziskový princip, ovšem ten návrh od pana poslance Krákory docela důkladně proškrtala, to znamená, nemocnice by neměly být nuceny jít do toho neziskového režimu, potom vlastně všechny pravomoci Ministerstva zdravotnictví, prakticky všechny by byly proškrtány, například by nesmělo ministerstvo rozhodovat o tom, co se smí v které nemocnici léčit. Myslíte si, že ten zákon po takovýchto úpravách, taky tam je třeba povolen konkurs, tak že by mohl fungovat a pomoci českému zdravotnictví?

Miroslav Zámečník: „Věc je vcelku jednoznačná. Každý ekonomický subjekt, tedy i nemocnice, se bude chovat tak, jak bude mít nastaveny stimuly. Pakliže budou nastaveny špatně, to znamená ty firmy nebudou mít vůbec žádnou finanční disciplínu, většinu jejich nákladů ovlivníte nějakým ministerským ediktem, nebudou muset soutěžit o své místo na trhu, no tak těm zakládáte neefektivní systém. Já osobně vůbec nic proti neziskovým organizacím nemám, ale tak jak je to napsáno u nás, je to opravdu hodně nešťastná věc.“

Pane hejtmane, vy zřejmě souhlasíte s názorem experta, kterého jsme teď slyšeli?

Jan Zahradník: „Souhlasím.“

A přesto bych poprosil o jedno upřesnění. Já se často bavím o neziskových nemocnicích se sociálními demokraty a oni upozorňují, že kraje nemohou mít dost odborníků, aby udrželi přehled nad tak komplikovanými podniky jako jsou nemocnice. Lze si vůbec představit, že bude sedět na krajském úřadě jeden člověk a ten bude moci dohlížet na sedm nemocnic v jižních Čechách? Je to vůbec možné?

Jan Zahradník: „Pokud by bylo umožněno Jihočeskému kraji dokončit tu transformaci a já pevně věřím, že to bude umožněno, tak těch sedm nemocnic, budou-li převedeny na akciové společnosti, tak budou potom řízeny formou tak zvaného holdingu. My jsme ho již založili a již vlastně funguje akciová společnost Jihočeské nemocnice a.s., opětovně stoprocentně, podobně jako ty všechny ostatní nemocnice, vlastněná krajem, která právě v sobě má ty odborníky a tady bych se chtěl u něčeho pozastavit. Mně jaksi poměrně velkou nadějí také dalo to, že se právě do výběrového řízení na manažery toho holdingu, této holdingové matky Jihočeské nemocnice a.s., hlásili velmi kvalitní lidé a úspěšný ředitel písecké nemocnice se stal generálním ředitelem tohoto holdingu. Velmi úspěšný ekonom nemocnice v Českých Budějovicích se stal ekonomickým ředitelem holdingu a zdravotní rada, který má obrovské zkušenosti ze svých předchozích působení v pojišťovně, na ministerstvu, na krajském úřadě, se stal jakýmsi zdravotním nebo lékařským ředitelem holdingu. Čili toto je základ velmi kvalitního řízení, čili žádný, jak by se mohlo někdy obviňovat kraje, nekvalifikovaný úředník to nebude řídit ze své pozice jakéhosi úřednického seslíku nebo židle, ale budou to tito manažeři, kteří mají za sebou své zkušenosti, vzdělání hluboké znalosti.“

Ale pokud bych byl prostý zastupitel krajský odněkud z Netolic nebo z Vlachova Březí a chtěl bych vidět, jak ty nemocnice fungují a chtěl bych nad nimi opravdu mít kontrolu. Jak to dokážu, když to bude řídit nějaká společnost, kde budou pracovat vysoce kvalifikovaní experti?

Jan Zahradník: „Vždycky ve všech těchto případech je vlastně valnou hromadou, tedy tím základním orgánem těch společností, krajská rada. To je ze zákona, protože kraj tam je a bude také nadále jediným akcionářem. Takže krajská rada, volena zastupiteli a odpovědná zastupitelstvu, je touto valnou hromadou, členové jak rady, tak i představitelé kraje jsou ve všech těch orgánech společností, ale nejenom oni, jsou tam i představitelé místní samosprávy v těch městech, kde nemocnice sídlí. To jsme takto nastavili. Jsou tam i odborníci, kteří z těch daných míst mají vztah ke zdravotnictví a přitom nejsou profesně interferováni tím zdravotnickým problémem. Čili snažíme se, aby do toho mohli mluvit z pozice orgánů společnosti, tedy těch, kteří zodpovídají za fungování, až na svůj majetek, až na svoji čest a trestní odpovědnost, lidé z toho daného místa a lidé, kteří mají mezi svými spoluobčany respekt.“